

U DOMÁCÍHO STOLU

*zdeděným alpakovým nožem
sváteční pokrmy této noci
rozdělit*

*zdeděným nástrojem
napjaté struny této noci
rozechvěť*

*zdeděným džbánem
skrytá světla této noci
pojmout*

*zdeděné poháry
naplnit*

BEZ POHYBU

*Ve svahu
pod zvonící*

mezi stébly trav

*na rameno usedl mi
motýl*

*do oblak jsem hleděl
a zůstal tak*

Tomáš Tomášek, Bastiony Kasematy, nakl. Triáda 2021

Z MĚSTYSE BUDIŠOV

Zima nám vystavila účet, který musíme zaplatit

S jarem začíná tradičně i sezona oprav na našich krajských silnicích. Party v oranžových vestách budete potkávat stále častěji. Důvodem jsou nejen plánované práce na modernizaci stovek úseků silnic po celé Vysočině, ale i extrémní množství výmolů. Jejich opravy si vyžádají desítky milionů korun z rozpočtu kraje navíc. Svě o tom vědí všichni řidiči. Stopy po opakovaném mrznutí a tání jsou bohužel viditelné na silnicích po celém kraji, mohou to potvrdit i z vlastních cest. Právě kombinace vody, mrazu a následného provozu dává vozovkám zabrat nejvíce. Jakmile se drobná prasklina naplní vodou a ta zmrzne, začne se asfalt postupně rozpadat. Výsledkem jsou výtluky, které nejen snižují komfort jízdy, ale především představují bezpečnostní riziko.

Opravy už jsme zahájili, pracuje se i o víkendech. Naši prioritou je co nejrychleji odstranit nejnebezpečnější místa a zajistit plynulost dopravy. Vedle těchto operativních zásahů ale pokračují i plánované rekonstrukce a modernizace, které mají prodloužit životnost a zásadně zlepšit stav komunikací napříč regionem.

Pokud jde o finance, které Kraj Vysočina letos vyčlenil na opravy a stavby v dopravě, pohybujeme se na celkové částce vyšší než 2,8 miliardy korun. Pro lepší představu: zatímco v roce 2024 šlo do silnic II. a III. tříd celkem 2 057,4 milionu korun, v roce 2025 už to bylo 2 705,3 milionu korun. Z vlastních zdrojů kraje letos plánujeme proinvestovat více než 1,5 miliardy korun. I zde je patrný nárůst oproti předchozím letům – v roce 2024 to bylo 966,8 milionu korun, o rok později 1 576,9 milionu korun. Už nyní víme, že letošní částku ještě navýšíme o další desítky milionů, a to právě kvůli náročné zimě a jejím následkům. Více než kdy jindy budeme v kontaktu se starostkami a starosty měst a obcí, aby se podařilo sladit opravy s obecními aktivitami.

Silnice, respektive jejich údržba, opravdu nejsou levná záležitost. Na druhou stranu jde o investici, která má přímý dopad na každodenní život nás všech – od dojíždění do práce přes zásobování až po bezpečnost na cestách. Děkuji vám všem proto za trpělivost, s níž letos využijete objízdné trasy, i za ohleduplnost při průjezdu místy, kde se právě pracuje. Bez ní by se opravy dělaly jen těžko.

Přeji vám šťastnou a bezpečnou jízdu – ideálně po silnicích, které za sebou letos necháme v lepším stavu, než v jakém jsme je po zimě našli. Výčet hlavních investic a oprav na silnicích Kraje Vysočina je k dispozici na www.kr-vysocina.cz.

Martin Kukla, hejtmán Kraje Vysočina

Dění u hasičů Budišov

Nové zázemí pro hasiče i spolky v Budišově

Sbor dobrovolných hasičů v Budišově se v poslední době rozrostl o několik nových členů, což s sebou přineslo i potřebu odpovídajícího zázemí. Dosavadní prostory garáže, které jsme využívali pro schůze, porady a další činnost, již přestávaly kapacitně i funkčně vyhovovat. Nebyly dostatečně prostorné ani praktické pro organizaci větších setkání či odborné přípravy členů JSDH Budišov.

Naštěstí se podařilo najít řešení díky vstřícnosti městyse Budišov, který našemu sboru nabídl k využití prostory bývalé cukrárny a knihovny v budově mateřské školy. Tyto prostory se tak mohly stát novou klubovnou, která bude sloužit nejen hasičům, ale i dalším spolkům v obci.

Než jsme však mohli začít nové zázemí naplno využívat, čekalo nás nemalé množství práce. Bylo nutné prostory kompletně vyklidit, uklidit a připravit k rekonstrukci. Postupně jsme provedli obnovu kuchyňské linky, opravili toalety a umyvadla, vyměnili osvětlení a zajistili zapravení a novou výmalbu všech stěn. Díky společnému úsilí členů sboru se podařilo během několika desítek odpracovaných hodin proměnit původně nevyužívané místnosti v důstojné a plně funkční zázemí.

Na novou klubovnu jsme právem hrdí. Vybavili jsme ji kuchyňským zařízením, elektrickými spotřebiči, pořídili jsme myčku i televizi. Velké poděkování patří také ženám z dámského klubu a dalším sponzorům, kteří přispěli na vybavení, a základní škole za darování židli.

Pro dobrý chod klubovny byla zároveň sepsána pravidla užívání, jimiž by se měl řídit každý, kdo bude prostory využívat. Věříme, že díky vzájemné ohleduplnosti a dodržování stanovených pravidel bude klubovna dlouhodobě sloužit všem spolkům v co nejlepším stavu.

Nové prostory si rychle našly své využití i mezi spolky v Budišově. Jen během letošního roku se zde uskutečnilo již více než deset různých akcí – například Den proti úložišti, dětský bazárek nebo promítání starých fotografií.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem členům sboru, kteří se na rekonstrukci podíleli a neváhali přiložit ruku k dílu. Díky jejich práci dnes máme k dispozici kvalitní zázemí nejen pro pořádání kulturních akcí, jako je například posezení s hasiči, ale především pro školení, schůze, odbornou přípravu jednotky sboru dobrovolných hasičů i administrativní činnost.

Děkujeme všem, kteří nás podpořili, a těšíme se na další společné akce v nových prostorách.

Michal Komínek

Dny proti úložišti 2026

Víkend 18.–19. dubna 2026 si obce a spolky ohrožené projektem konečného hlubinného úložiště vysoce radioaktivních odpadů ve vybraných lokalitách zvolily jako datum již desátého ročníku společného protestu pod názvem Dny proti úložišti.

V lokalitě Horka, do níž patří obce Hodov, Nárameč, Oslavice, Oslavička, Osově, Rohy, Rudíkov, Vlčatín i náš městys, se protestovalo v neděli 19. dubna. Téměř celý duben v Budišově nepršelo, ale zrovna tu neděli se spustil vydatný déšť (zřejmě jim nahoře také plánované úložiště moc neimponuje). Přesto se zde odpoledne v zahradě mateřské školy sešlo na 150 účastníků protestní akce Nechceme úložiště.

Promluvili starosta obce Rudíkov Zdeněk Souček, Oldřich Svoboda ze spolku Zdravý domov Vysočina a setkání uzavřel starosta Budišova Petr Piňos, jenž ocenil vytrvalost místních občanů a jednotu většiny samospráv v lokalitě Horka: „Bojovat musíme pořád. Šest obcí zůstalo svorných a peníze ze státních příspěvků používáme na právníky. Co dostaneme od SÚRAO, používáme zpět proti nim.“

Podle dokumentů Zdravého domova Vysočina

nehás co tě nepálí
hodného nepálí - zlý se nedá
přeszo je dobré občas něco
uhásit

Kresba Josef Matoušek

ZPRÁVY

Jarní chovatelská výstava

Budišov – Poslední březnový víkend se v areálu místního chovatelského spolku konala jarní výstava králíků, drůbeže a holubů. I přes nevlídné počasí si tam našly cestu více než dvě stovky spokojených návštěvníků.

Ti byli svědky bohaté přehlídky drobných hospodářských zvířat, a to především ve výstavní hale. Tam se představila hrabavá drůbež a také holubi. Téměř všechny voliéry byly obsazeny.

Mezi malými létavými opeřenci se odbornému posuzovateli holubů nejvíce zamlouvali kudrnáči od Miroslava Novotného ze Smrku. Ten sbírá největší trofeje z budišovských výstav v posledních letech téměř pravidelně. Druzí skončili moravští moráci od Jaromíra Dobrovolného z Rudíkova a třetí stargardští třasokrcí rejdiči z chovu Dušana Kresana, jednatele Základní organizace Českého svazu chovatelů Budišov.

Všechna umístění „na bedně“ tedy patřila chovatelům, kteří jsou členy místního spolku. Stejně to bylo i na rozšířeném pódiu. Čestné ceny totiž obsadili s rakovnickými kotrláky opět Miroslav Novotný, dále s výstavními tiplery měděnými Dušan Kresan a s německými výstavními Jaroslav Šula z Rudíkova.

Také v kategorii drůbeže se činili členové domácí organizace. První místo obsadil Kamil Černý z Přeckova za své krůty české divoké bíle lemované. Druhý skončil se zdrobnělými novoanglickými bojovnicemi předseda budišovských chovatelů Martin Novák a na třetí stupínek vystoupal Dominik Urbánek se zdrobnělými plymutkami žlutými.

Čestné ceny si rozdělili Bohumil Durda z Kněžic a jeho zdrobnělé vlašky, dále Jaroslav Šebek se zdrobnělými vyandotkami černými a posuzovatelům se velice zamlouvali také zdrobnělé vyandotky bílé z chovu Lilien Procházkové.

Nejméně početná na jarní výstavě v Budišově byla překvapivě kategorie králíků. Celkem jich bylo vystaveno jen čtyřicet jedna kusů. Důvodů tohoto nízkého počtu mohlo být více, nejpravděpodobněji mělo vliv špatné počasí během výstavy a zároveň také mnohé nezdary v budišovských chovech králíkářů i těch ze širšího okolí. I v tomto odvětví a koníčku totiž platí, že ne vždy a ne vše se daří podle představ.

Při posuzování všech králíků nezávislým odborníkem byl v sobotu 28. března, krátce před otevřením výstavního areálu, nejlépe hodnocen svěřenec plemene perlový z chovu Lukáše Pokorného ze Sedlece. Druhé místo obsadil člen budišovského spolku Vojtěch Pavelec z Horních Heřmanic za králíka kastorexe. Trofej za třetí místo získala Barbora Valíčková ze Sedlece s modrookými hermelíny.

Čestné ceny si postupně odnesli následující chovatelé: místní Lucie Vakulová s králíkem zemplínským, Josef Valíček ze Sedlece s marburským králíkem a rovněž Jan Rybníček za svého stříbřitého modrého.

Konalo se také již tradiční klání v kokrhání kohoutů. I tato část přehlídky si již našla své věrné obdivovatele a nové jistě oslovila. Návštěvníci mohli na vlastní oči vidět taktickou přípravu chovatelů i samotnou soutěž o kohouta s nejpočetnějším hlasovým projevem během pro všechny opeřence stejného časového limitu. Tato budišovská specialita opět nezklamala a diváci ji mohli zhlédnout v sobotu i v neděli.

I přes již zmíněné chladné počasí navštívilo výstavu přes 150 platících návštěvníků, děti měly vstup zdarma. Ve vyhřáté zasedací místnosti budišovských chovatelů bylo kromě bohaté tomboly připraveno také občerstvení v podobě poctivých polévek, uzených klobás a točených nápojů.

Chovatelé z různých koutů Vysočiny i ti vzdálenější tak měli další hezkou příležitost potkat se, probrat vše podstatné před nadcházející chovnou sezonou a nabrat zkušenosti do svého dalšího, mnohdy nelehkého, ale krásného úsilí. Členové budišovské organizace jim všem přejí Chovu zdar! Zároveň se na všechny návštěvníky i kolegy budou těšit při velké letní výstavě, která se uskuteční při tradiční budišovské pouťi v termínu 15. a 16. srpna 2026.

Kamil Černý

Hledání velikonočních vajíček

V Budišově se v neděli 5. dubna hledala vajíčka. A nebyla to obyčejná vajíčka. Děti měly (s pomocí rodičů) z písmenek, která na nich byla, poskládat pohádku, kterou má Slepíčka Tánička nejraději. Všichni správně poznali Zlatovlásku.

Cestou děti i rodiče plnili různé úkoly. Ať už to bylo skákání přes švihadlo, hobby horsing, hraní pexesa, hledání rozdílů, chytání ryb nebo zpívání písničky podle obrázků, se vším si poradili.

Zakončení bylo Pod Hrázkou. Tam každý hledač dostal medaili (byla možnost výběru perníkové nebo dřevěné na památku), diplom, balíček s odměnami a vajíčko s kuřátkem. Nechyběl tvořící koutek, fotokoutek, krásná velikonoční výzdoba a v neposlední řadě bohaté občerstvení.

Počasí jsme si lepší nemohli přát. Celý den hřálo sluníčko a asi i díky tomu se zúčastnilo 140 dětí a k tomu hojně doprovody dospělých.

Všem rodičům a dětem, kteří se zúčastnili, moc děkuji.

Podle ohlasů se to dětem líbilo a užili jste si to!

Děkuji městysi Budišov za podporu a materiální pomoc.

A v neposlední řadě veliké díky těm, kteří se mnou chystali, pekli, uklízeli a podporují mě při akcích pro děti.

Budu se těšit zase za rok!

Krásné léto všem.

Soňa Pospíšilová

Stavění májky

I letos se 30. dubna spojily Dámský klub Budišov, budišovští hasiči a děti mateřské školy. Výsledkem bylo vztyčení májky a slavnostní atmosféru podtrhly tanečky dětí z mateřské školy i taneční vystoupení sester Zedníčkových.

Foto: Karel Pavlíček, Ladislav Dokulil

Čarodějnice 2026

Čarodějnice přiletěly a s nimi i pěkné počasí, což se odrazilo na množství diváků. Při „módní“ přehlídce se zpěvem a tancem se bavili jak diváci, tak i čarodějnice. Po spočítání fazol z připravených kelímků vyšly nakonec ty, které sklidily největší úspěch. Zapálení čarodějnice spolu s opékáním špekáčkům podtrhlo zdařilé odpoledne.

Foto: Karel Pavlíček

Motoslet Budišov

V sobotu 2. května se konalo na nádvoří budišovského zámku zahájení motorkářské sezony pořádané MC Junkers Budišov.

Nás v redakci zaujalo žehnání strojů, jehož se tentokrát ujal budišovský farář P. Petr Balát.

Foto: Zdeněk Rauš, redakce

Z HISTORIE

Chybějící jméno na budišovském pomníku padlým

V měsíci březnu se na úřad městyse Budišova obrátil Bc. Luděk Strouhal z obvodního ředitelství Policie ČR v Praze, aby si vyžádal informaci o budišovském rodákovi Stanislavu Švecovi, jenž působil v řadách četnictva a zemřel 22. 5. 1945 na následky útrap v koncentračním táboře Dachau.

Pietní akt na památku obětem 2. světové války

Jak se ukázalo, jméno na budišovském pomníku padlým není, stejně tak chybí jakákoli zmínka v Budišovské kronice. V hledání nakonec pomohla obecní matrika, kde se podařilo něco málo dohledat.

Stanislav Švec (vrchní strážmistr in memoriam) se narodil 16. 12. 1913 v Budišově č. p. 3. Měl sestru Marii, která se narodila 31. 5. 1921 v Budišově č. p. 111. Byla oddána s p. Jaroslavem Bádalem v Brně Lískovci dne 6. 12. 1942.

Jejich rodiče:

Otec Jakub Švec, panský služebný v Budišově, manželský syn Jakuba Švece, celoláníka v Hodově, a Marie, rozené Pospíšilové.

Matka Antonie, manželská dcera Františka Zahradníka, domkaře v Hodově, a Marie, rozené Vlčkové.

Stanislav Švec

Stanislav Švec se přestěhoval do Prahy, kde sloužil u Policie České republiky v Praze. Ještě v roce 1942 byl ve službě. V únoru 1943 přišlo zatčení z důvodů „vzpírání se policejním předpisům a hanobení rasy“. Svým chováním zavdal podezření, že není ochoten kdykoli a bezvýhradně podpořit nový politický pořádek. Toto podezření souviselo s faktem, že Švec udržoval poměr s židovkou, které poskytl byt a kterou ukrýval.

Po svém zatčení byl Švec odeslán do koncentračního tábora v Terezíně. V srpnu byl evidován pod číslem 6488 v koncentračním táboře Buchenwald. Prošel koncentračními tábory Flossenbürg a Dachau.

Konce války se sice dožil, ale v tak zbědovaném stavu, že 22. května 1945 zemřel pravděpodobně na tyfus. Pohřben byl 23. května v lesním táboře v Dachau.

Literatura: Vzájemná korespondence s Bc. Luděkem Strouhalem.

Pavla Piňosová

JuniorS Budišov

1977–1981

Zakládající sestava

Na jaře roku 1977 se rozhodli mladí obdivovatelé budišovského tanečního orchestru SONET, že založí kapelu, která by navazovala na swingovou éru a pokračovala v novém moderním rockovém trendu.

Synové sonetářů – Franta Sedláček ml. a Lad' a Vrba ml. společně se spolužákem ze základky Karlem Svobodou, začali organizovat partu šestnáctiletých nadšenců, kteří byli schopni alespoň trochu zahrát na nějaký hudební nástroj. Přesvědčili i Jirku Doležala, jenž si poprvé v životě sedl za bicí (nakonec je celkem rychle zvládl) a po doplnění dechové sekce a varhan se rýsovalo první seskupení mladých muzikantů, kteří si začali říkat JuniorS, což je zkratka mladých pokračovatelů Sonetu – JUNIOR SONET.

Muzikanti ze Sonetu byli k mladým nadšencům vstřícní, a tak odpadlo, pro teh-

dejší mladé muzikanty finančně až nedostupné, pořizování aparatury. Zkušebna Sonetu pod pódiem kulturního sálu školy byla průběžně i s vybavením k dispozici, přestože se provizorně zkoušelo i v garáži u Sedláčků. Úplně volný prostor se otevřel ještě téhož roku na podzim po rozpadu Sonetu.

První oficiální zkouška, kterou se datuje i okamžik založení kapely, se konala 14. května 1977 a první hudební pokusy spočívaly v dechovkách a jednoduchých orchestrálních skladbách. Pro zpívané skladby byl ještě nakonec přibrán o dva roky mladší školák Josef Zezula, jehož matka byla jako zpěvačka u zrodu Sonetu. Takto se zformovala první celistvá sestava skupiny JuniorS.

Stanislav JAŠA – varhany, Ladislav VRBA ml. – kytara,

Jiří DOLEŽAL – bicí, Jiří VÍT – trubka 2,

Karel SVOBODA – baskytara, František SEDLÁČEK ml. – trubka 1,

Josef ZEZULA – zpěv.

Zásadní změny

Po několika měsících zkoušení nevydrželo muzikantské nadšení Josefu Zezulovi a sám z kapely odchází. Nezbyvalo než se snažit zpívat přímo od nástrojů.

Prvním, kdo svými výkony ztrácel krok s vývojem kapely, byl Standa Jaša a začal se tak řešit problém, kdo bude hrát na varhany. Podařilo se objevit dalšího ještě školáka Jirku Nováčka a ten zakrátko usedl na post varhaníka. Kapela tak vstupovala do roku 1978 s mírně pozměněnou sestavou.

Zakrátko přišly první veřejné akce a kapela odehrála besídky MDŽ v Budišově a v Kamenné.

Na zkouškách se začali objevovat i další mladí budišovští fandové muziky, kteří se už nějaký čas učili hrát na hudební nástroj. Proto se ještě v první polovině roku 1978 přidal ke kapele kytarista Leoš Klíma, na místě varhaníka dochází opět ke změně a nastupuje vynikající Ivan Holas. V této sestavě kapela odehrála na konci června rozlučkový večírek budišovských deváťáků.

Zakrátko přibývá do kapely další přírůstek. K solidně zpívajícímu Leoši Klímovi se přidává zpěvačka Vladka Votoupalová a muzika nabývá na pestrosti.

Tímto ale změny nekončí. Dalším, kdo přestává stačit potřebné kvalitě muzikantského projevu, je basista Karel Svoboda. Odchází z kapely a musí se čekat na náhradu v osobě Miloše Vávry, který se v září 1978 vrací z vojny.

První zábava a přehrávky

V srpnu 1978 se mladá kapela dočkala své první vytoužené taneční zábavy. Budišovský Sokol se rozhodl angažovat JuniorS pro nedělní pouťovou zábavu 13. 8. v sále školy. Zatím bez přehrávek a baskytary se tuto akci podařilo celkem solidně odehrát. Vytoužené přehrávkové povolení k hraní po zábavách bylo už velice blízko.

JuniorS působil pod zřizovatelem Osvětovou besedou Budišov, jejímž vedoucím byl Ladislav Vrba st., který byl i součástí kapely jako zvukař. Díky jeho známostem s vedením Okresního kulturního střediska v Třebíči, měla kapela možnost nejen uspo-

řádat přehrávky doma v Budišově, ale i vybrat si skladby, které bude při přehrávce hrát, což nebylo běžně možné. Termín byl stanoven na 6. října 1978 v 19 hod. za přítomnosti veřejnosti, jež zaplnila celý sál školy.

Kapela zahrála pět skladeb a porota odešla k poradě o hodnocení. Potom následovaly další skladby pro publikum. Po společném rozboru přehrávky s porotou pak bylo uděleno 40% ohodnocení, což byl obrovský úspěch, protože mladé začínající kapely dostávaly maximálně 20 %. Po společné oslavě šli všichni spokojeně domů s vidinou muzikantské kariéry před sebou.

Dobývání popularity

Po absolvování přehrávek přišly první zábavy a JuniorS se úspěšně zapisoval nejen v blízkém okolí Budišova. Už při první akci v Nárance se sál naplnil k prasknutí 400 lidmi. Dopravu kapely zajišťoval budišovský komunál.

21. 10. 1978 – Náraneč

11. 11. 1978 – Červená Lhota

25. 11. 1978 – Budišov

10. 2. 1979 – Ples Budišov

25. 12. 1978 – Pozďatín

24. 2. 1979 – Ples Budišov

31. 12. 1978 – Silvestr Budišov

Při plesové sezoně přivedly první úspěchy zpět Josefa Zezulu, jenž ulehčil především Leoši Klímovi od pěvecky náročných skladeb a přispěl ke kvalitě celkového projevu kapely.

I přes dobrý rozjezd se ale JuniorS nevyhнул nepříjemným problémům ve vlastních řadách. Nejstarší z muzikantů Miloš Vávra začal na zábavách porušovat morálku kapely natolik, že byl nakonec vyloučen. Kapela tak nastupovala do jarní sezony s tím, že se muzikanti střídali na basketare.

Celý problém byl zakrátko vyřešen při vstupu do letní sezony, kdy se vrátil bývalý varhaník Jirka Nováček, tentokrát jako tenor-saxofonista a stabilní basketarista.

Úspěšná sezona 1979

7. 4. – Pouťová zábava Budišov

15. 4. – Velikonoční Rudíkov

28. 4. – Budišov

19. 5. – Dolní Vilémovice

26. 5. – Náraneč

22. 6. – Studnice

23. 6. – Oslavička

30. 6. – Oslavice

7. a 8. 7. – Horní Heřmanice

21. 7. – Nový Telečkov

28. 7. – Pohořilky

4. 8. – Vlčatín

- 11. 8. – Hodov
- 18. 8. – Studnice
- 25. 8. – Vídeň
- 1. 9. – Vídeň

Nečekaná přestávka

Šňůru úspěšných vystoupení náhle přerušil problém bubeníka Jirky Doležala. Z důvodu jeho špatného dosavadního prospěchu ve škole jeho rodiče vydali od začátku nového školního roku nekompromisní zákaz hraní a kapela musela čekat, až bubeník příští rok odmaturuje.

Kapela sice počítala s částečnou proměnou, protože v říjnu 1979 odcházel na vojnu kapelník a trumpetista Franta Sedláček, tím ale zároveň končil i druhý trumpetista Jirka Vít, protože se s novou dechovou sekcí už nadále nepočítalo.

Teď nezbývalo nic jiného, než se alespoň snažit budovat nový repertoár, což se s průběžným bubeníkovým i tajným chozením na zkoušky celkem dařilo.

Ivan HOLAS – varhany a zpěv, Jiří DOLEŽAL – bicí,
 Jiří NOVÁČEK – baskytara, Vladka VOTOUPALOVÁ – zpěv,
 Ladislav VRBA – kytara, Leoš KLÍMA – zpěv a kytara 2,
 Josef ZEZULA – zpěv.

JuniorS nanovo – 1980

Po devíti měsících vytrvalého zkoušení se kapela konečně dočkala ukončení maturit a aktivního návratu bubeníka Jirky Doležala.

Z původně tanečního orchestru se po vyřazení dechové sekce zformovala rocková skupina, která zařadila do nového repertoáru řadu hitů tvrdších zahraničních skupin (Kiss, Omega). O české texty se postarali Lad'a Vrba ml. a Ivan Holas. Lidovky se hrály pouze podle situace prostřednictvím varhan. Rozjela se tak nová šňůra zábav.

JuniorS rovněž prošel i druhými přehrávkami, opět v Budišově, 27. 9. 1980 a zvýšil si svoji kvalifikaci ze 40 % na 60 %. Po ukončení aktivní spolupráce Ladislava Vrby st. a loňském odchodu kapelníka Franty Sedláčka na vojnu, se vedení skupiny ujali Lad'a Vrba ml. a Ivan Holas. Novým zvukařem a technikem se stal Pavel Starý.

- 14. 6. – Kamenná
- 28. 6. – Kněžice
- 5. 7. – Hodov
- 12. 7. – Nárameč
- 26. 7. – Nový Telečkov
- 1. 8. – Mohelno
- 2. 8. – Vlčatín
- 9. 8. – Nárameč
- 25. 10. – Kněžice
- 31. 12. – Silvestr Budišov

Nečekaný zvrát

Na konci roku došlo k velkému překvapení v kapele, když po určitých neshodách najednou společně ukončili muzikantskou kariéru v JuniorSu bubeník Jirka Doležal se zpěvačkou Vladěnkou Votoupalovou.

Náhrady za oba nebylo možno nalézt, a tak byl sólový zpěv definitivně postaven na Josefu Zezulovi a za bicí musel usednout kytarista Leoš Klíma.

Díky již dobrým zkušenostem muzikantů se nakonec podařilo zvládnout dostatečný repertoár a kapela odehrála ve změněné sestavě Silvestra 1980.

Ivan HOLAS – varhany a zpěv, Leoš KLÍMA – bicí,
Jiří NOVÁČEK – baskytara, Ladislav VRBA – kytara,
Josef ZEZULA – zpěv.

Poslední období JuniorSu – 1981

JuniorS si během svého účinkování získal oblibu na okrese Třebíč i v okrese Žďár, a když se nakonec dostali až do Oslavan u Brna, tak právě tato zábava v novém regionu byla tou poslední.

- 7. 3. – Kamenná
- 28. 3. – Kamenná
- 4. 4. – Hodov
- 11. 4. – Budišov
- 16. 5. – Studnice
- 30. 5. – Oslavany

Poslední vystoupení

JuniorS naposledy vystoupil v obsazení čtyř hráčů 31. 5. 1981 na nedělním odpolední k příležitosti oslavy Mezinárodního dne dětí v budišovské škole.

S nimi vystupovaly další dvě kapely, na které měl JuniorS značný muzikantský vliv. Jednou z nich byla skupina ALIANCE ze Smrku, s níž pak stabilně spolupracovali především Ivan Holas a po návratu z vojny i Franta Sedláček. Druhou pak byla skupina 4 plus 2 složená ze žáků ZDŠ Budišov.

JuniorS už pak v letní sezoně nepokračoval pro následnou neperspektivu z důvodu dalších blízkých odchodů na vojnu i z nezájmu Josefa Zezuly o další účinkování.

Leoš Klíma

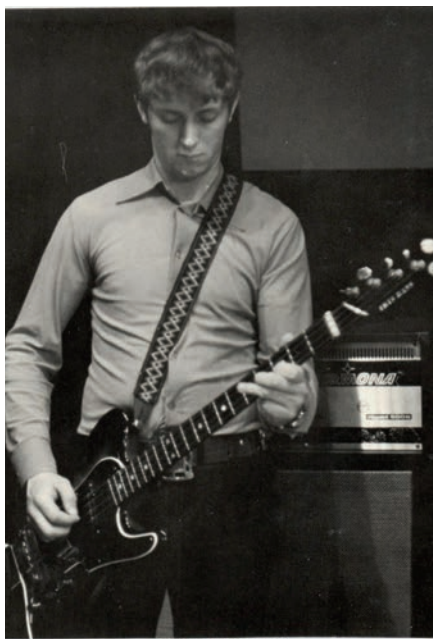

Zdeněk Machát

Vladka VOTOUPALOVÁ

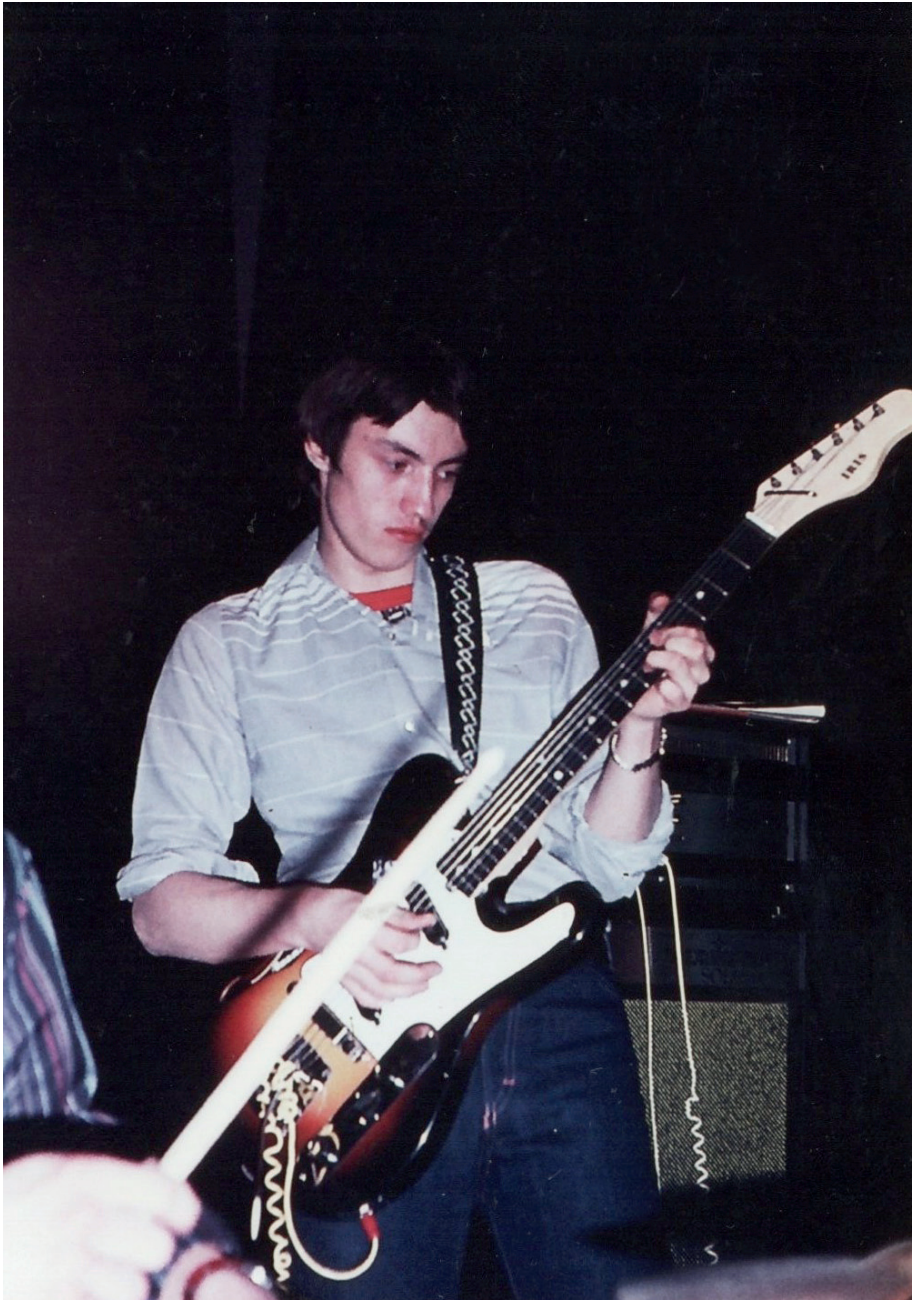

Miloš VÁVRA

František SEDLÁČEK ml. - trubka 1

Jiří VÍT - trubka 2

Ladislav Vrba

*Posezení po přehrávkách 27. 9. 1980.
Zleva Ladislav Vrba, Pavel Starý, Leoš Klíma, Marie Zedníčková,
Vladka Votoupalová a Jiří Doležal.*

Ladislav Vrba

Poslední panský mlynář a jeho osudová žena

Příběh věrnosti vytesaný do mramoru

Málokterý z kolemjdoucích tuší, jak hluboký příběh se skrývá za nápisem: „Pamatce posledního panského mlynáře“ na mramorovém kříži v předzahrádce Panského mlýna nacházejícího se u silnice z Kamenné do Tasova. Vypráví o osudové lásce, která musela dlouhých 22 let čekat na svoje naplnění, a o intelektuálním souznění.

Poslední panský mlynář Jan Jelínek mladší byl profesí řemeslník, živnostník se třemi zaměstnanci. V tomto místě k tomu jenom doplňuji: Moje prateta M. V. z Klementic byla na Panském mlýně u otce posledního panského mlynáře zaměstnaná jako hospodyně. Vzpomínala na něj jako na slušného zaměstnavatele s lidským přístupem. Totéž mně kdysi potvrdil jeden občan z Tasova, který u posledního panského mlynáře pracoval po druhé světové válce. Poslední panský mlynář se stal známější především za druhé světové války.

Tehdy byl lístkový příděl, ale to nestačilo lidem k obživě. Nedostatek potravin vytvářel stále větší tlak a naléhání obyvatel donutilo mlynáře, aby i za cenu velkého rizika mlel mouku na černo, což byla značně nebezpečná činnost, za niž hrozilo v lepším případě vězení, v horším koncentrační tábor. Tímto způsobem mnohým pomohl

zmírnit nouzi o potraviny, čímž se nesmazatelně zapsal do povědomí starší generace. Jenže roku 1943 se ve mlýně objevila hospodářská kontrola s příslušníky německého četnictva. Mlýnář byl za porušení říšských zákonů odsouzen k 1,5 roku odnětí svobody ve vězení Mírov. V těch dobách si člověk nemohl být jistý ničím, a tak mlýnská chasa, příbuzní a známí lidé s napětím čekali, jestli se mlýnář skutečně po výkonu trestu vrátí. Na začátku roku 1945, kde se vzal, tu se vzal, objevil se zbědovaný, vyhublý ve mlýně a byl všemi srdečně vítán.

Poslední pánský mlýnář Jan Jelínek nebyl jenom řemeslník zaměstnávající 3 osoby, ale především vesnický intelektuál s celoživotním zájmem o literaturu včetně tzv. náročné literatury, velký obdivovatel Demlova díla, s páterem Demlem ho pojilo osobní přátelství (kdo porozuměl složité Demlově tvorbě, musel mít nadprůměrnou inteligenci).

Manželkou panského mlýnáře se stala nábožensky založená učitelka se zájmem o tzv. náročnou literaturu Marie Kořístková z Velkého Meziříčí, narozená roku 1906. Ta by se dala charakterizovat jako velice inteligentní, intelektuální žena, jenom trochu nepraktická, tak jako většina intelektuálek té doby. Jejich známost začala asi roku 1930, ovšem na svatbu si museli počkat neuvěřitelných 22 let až do 6. 10. 1952, kdy se skutečně vzali. Tehdy se učitelky nemohly vdávat, tzv. celibát učitelek byl zrušen roku 1919, ale v praxi byl vyvíjen tlak na kantorky ještě dalších třicet let. Za krize od roku 1930 musely vdané učitelky, jakožto státní zaměstnankyně, uvolnit místo mužům, zůstat doma a věnovat se rodině. Toto ustanovení platilo až do roku 1948, kdy bylo nastupujícím komunistickým režimem zrušeno, protože Gottwaldova vláda potřebovala dostat víc žen do pracovního procesu. Paní učitelka Kořístková-Jelínková se ve své době řadila mezi inteligentní elitu, disponovala kontaktem na papežskou kurií a později i na Václava Havla. Pedagogická profese byla posláním a smyslem jejího života, proto odkládala svatbu a udržovala vztah formou tzv. „dlouhodobého chození“.

Poslední pánský mlýnář Jan Jelínek byl mužem složité povahy. Jeho životní cesta byla poznamenána dlouholetým vnitřním zápasem a spory s přísným otcem, který neuznával synův vztah s kantorkou pocházející z chudých poměrů, nemožností dosáhnout sňatku a soužití s milovanou osobou. Později po smrti rodičů dovedla osamělost mlýnáře, opuštěného obyvatele Panského mlýna, k období životní skepse, kterou tlumil v místních hostincích. Byl to však právě sňatek, který se stal zlomovým bodem. Prokázal v něm pevnou vůli, úctu i ohleduplnost ke své manželce, když se svému démonu dokázal ze dne na den postavit a zvítězit nad ním. Jejich sňatku předcházela menší partnerská krize. Roku 1948 už jim v uzavření manželství nestálo nic v cestě, ale paní učitelka se odmítala stát jeho ženou, dokud se nezbaví svého „démona“ (což se mu podařilo). A ještě je semkl tlak událostí zvenčí, který po 20 letech znovu zapálil jiskru dohasínajícího vztahu. Jejich usmiřování vyvrcholilo 6. 10. 1952 slibem manželské věrnosti. Navenek působili jako mimořádně spokojený pár. (Jeho dodnes probírané chození „na pivo“ nebylo zase až tak strašné, jak se všeobecně traduje, nikdy nebyl problematický alkoholik, on tím jenom zaháněl samotu, stesk po své milé, kterou nemohl mít u sebe. Po svatbě úplně zmizela potřeba návštěv „putyky“, raději trávil večery v teple rodinného krbu.)

*Text na kříži Jelínkova mlýna: STAT CRUX DŮM VOLVITUR ORBIS
Kříž stojí, i když svět je v pohybu*

Paní učitelka Kořístková-Jelínková jakožto silně věřící osoba se stala pro nový režim nespolehlivou u „kádrových prověrek“, protože svou profesi vykonávala dál (v době svatby 1952 vyučovala v Praze).

Jan Jelínek, mlynář a zemědělec, nesplnil roku 1955 obilní dodávky (byly podobně jako u jiných zemědělců stanoveny tak, aby se splnit nedaly), proto byl s manželkou 7. září 1955 z Panského mlýna vystěhován, mlýn byl znárodněn a předán do správy MNV Tasov. Manželé našli nové útočiště ve Velkém Meziříčí na Nádražní ulici číslo 333/8, kde bydleli v malé chaloupce s dřevěným štítem pod střechou krytou térem. Odtud Marie pocházela. Její matka, když viděla, jak dopadli, jí tuto chaloupku darovala. Poslední panský mlynář po ztrátě živnosti pracoval na stavbě Mostišťské přehrady. Pan J. D. z Velkého Meziříčí, který bydlel v jejich blízkosti, na ně po letech vzpomínal jako na sympatický pár. Mlynáře prý nijak nezlomila ztráta živnosti a rodového majetku, protože velkou útěchu a vnitřní klid nacházel u své ženy a oba se v těžkých časech vzájemně podporovali, což ještě víc utužilo jejich vztah. V Meziříčí patřili ke známým a váženým postavám. Jejich zdánlivě nerovný svazek byl rovnocenný, harmonický a intelektuálně spřízněný. Spjovala je láska k literatuře, shodné mravní postoje, hluboká víra a kritický pohled na nespravedlnosti tehdejší doby.

Poslední panský mlynář Jan Jelínek zemřel 10. června 1972. Vdova se na přímluvu tehdejšího starosty Tasova pana Karla Švestky mohla vrátit na mlýn, jenže pro ni odchodem milovaného manžela, na kterého trpělivě čekala 22 let, ztratil svět barvy i smysl. Od té chvíle už jenom chřádlá. Její chování nebylo projevem šílenství či podivinství, ale těžkého smutku. Dnes se tento stav nazývá syndrom zlomeného srdce. Byl to smutný konec této vzdělané inteligentní dámy. Její poslední velkou důstojnou akcí bylo vztýčení mramorového pomníku (kříže) v předzahradce obytné části mlýna. Nápisem na kříži: Památce posledního panského mlynáře Jana Jelínka, prokázala svému choti velkou úctu. Já jakožto badatel starých mlýnů jsem se s ničím podobným jinde nesetkal. Není to jenom pomník posledního mlynáře na Panském mlýně, ale jedné velké, trpělivé lásky, která zvítězila nad nepřízní osudu. Jeho choť ho na pomníku nazývá „panským mlynářem“. Toto označení bylo jednak místně zařité podle tzv. Panského mlýna a pro ni byl panským mlynářem ve smyslu aristokracie ducha svou noblesou, poctivostí a nezdolným charakterem, který si zachoval i v montérkách na stavbě Mostišťské přehrady. Jejich manželství zůstalo bezdětné, což předznamenovalo zánik tohoto váženého mlynářského rodu v našem kraji. Veškerý majetek po smrti Marie Kořístkové-Jelínkové přešel do cizích rukou.

Příběh mlynáře z Panského mlýna Tasov číslo popisné 66 a jeho vzdělané ženy je svědectvím, že skutečné hodnoty – vzdělání, víra a nezlomný cit – dokáží čelit nepřizní osudu a dějin. On, muž práce s duší literáta, a ona, vzdělaná žena světového rozhledu, vytvořili svazek, který se stal mravním vzorem, jejich věrnost a oddanost byla až úctyhodná.

Já badatel regionální historie cítím k tomuto páru hlubokou úctu a těmito řádky chci současným i budoucím generacím ukázat, že i v těžkých časech je šťastné manželství a čestný život možný. Vypadá to jako vystřižené z romantických filmů nebo románů, ale tento příběh je pravdivý. Jako mladý jsem mapoval historii mlýnů na

Třebíčsku a zapsal vzpomínky tehdy ještě žijících pamětníků (blízkých osob) našeho mlynářského páru.

A máme tady příběh i druhého tasovského mlynáře. Asi jeden kilometr po proudu řeky Oslavy se pod zříceninou hradu Dub od pradávna nacházel tzv. „Radkovský mlýn“. Na něm byl po první světové válce v letech 1919–1994 mlynářem Evžen Stejskal, který na rozdíl od svého bohémského souseda byl mužem přísných zásad a pevné disciplíny. Vynikal technickým myšlením, nadáním a mimořádnou manuální zručností ve více oborech. Dalo by se říct, takový „všeuměl“. Základní údržbu mlýna a mlýnských strojů vykonával z velké části on sám. Ve mlýně měl údržbářskou dílnu se soustruhem, v pozdějších letech po roce 1960 se uplatnil jako zámečník a údržbář v Jednotném zemědělském družstvu v Tasově, kde se stal uznávaným odborníkem svého oboru. Ve volném čase byla jeho velkým koníčkem astronomie – hvězdářství. Evžen Stejskal byl mužem nevšedního intelektuálního rozptylu. Ačkoliv se jeho životní cesta ubírala směrem k poctivému mlynářskému řemeslu, jeho technické nadání a hluboký zájem o astronomii svědčily o bystré mysli, která se nespokojila s průměrem. Byl typickým představitelem renesančního řemeslníka – člověkem, jenž sice v ruce držel výuční list, ale v mysli nosil mapy hvězdné oblohy. Právě tato vnitřní svoboda a přesah mimo hranice své profese z něj činily osobnost, která se vymykala tehdejší šedi.

V nechalně proslulých padesátých letech dvacátého století se Evžen Stejskal stal obětí zinscenovaného procesu likvidace soukromých živnostníků řemeslníků. Svědek jeho případu (zaměstnanec Stejskalova mlýna pan Jiří Zacha z Tasova), s nímž jsem o tom několikrát v létě roku 1999 hovořil, mně sdělil toto: „Mlynáře začali navštěvovat dva muži, kteří tvrdili, že plní nějaký úkol, jimž byli pověřeni jakýmsi centrem ze západu. Tito muži do mlýna přinášeli a uschovávali zbraně. V jednom z těchto mužů jsem později poznal příslušníka státní bezpečnosti, který u StB pracoval ještě v sedmdesátých letech dvacátého století (to už měl vyšší hodnost).“ Tolik vzpomínka svědka událostí (zaměstnanec mlýna pana Zachy). Po návštěvách těchto „západních nepřátelských imperialistických agentů“ si zbraně uschované v objektu vyzvedla státní bezpečnost a mlynář Evžen Stejskal byl 27. dubna 1954 zatčen za vlastizradu a nedovolené ozbrojování. Původně navržený trest smrti soud naštěstí změnil na 15 let odnětí svobody. Mlynář byl vězněn ve státní věznici v Leopoldově a po 6 letech výkonu trestu byl dne 9. května 1960 amnestován a propuštěn na svobodu. O tomto případě se zmiňuje i spisovatel Karel Švestka z Tasova v publikaci *Pohled z mostu* vydané roku 2002. Švestka si sice některé části děje trochu umělecky upravil pro potřebu svého vyprávění a nevěděl o klíčovém svědkovi panu Jiřím Zachovi, ale i tak v základních bodech pravdivě nastínil situaci a patří mu za to posmrtně velké uznání.

Těmito řádky pokračuji a dokončuji výzkum svého mentora, uznávaného regionálního badatele pana Josefa Kafky z Rouchovan, který se dlouhodobě zabýval rodokmenem mlynářského rodu Jelínků. Zároveň navazuji na práci „Pohled na tasovské mlýny“, vydanou v Horáckých novinách 22. 8. 2000, kterou jsem měl tu čest (ve svých šestnácti letech) spoluautorovat s paní Libuší Stejskalovou (vdovou po mlynáři

Evženu Stejskalovi). Byla to ona, která stála u mých prvních badatelských a publicistických krůčků a byla i mým morálním vzorem. Bez těchto lidí, kteří můj koníček rozvíjeli a formovali, by ze mě nikdy nevyrostl badatel regionální historie a publicista budišovského zpravodaje.

Aby tyto moje řádky nemohly být vykládány jako politická propaganda, vzpomeňu na svého mentora pana Josefa Kafku, který mně kladl na srdce: „Historie se nesmí mísit s politickou propagandou.“ Mým cílem coby regionálního badatele není soudit dějiny, ale zaznamenat životy lidí, kteří svým intelektem a mravní silou převyšovali své okolí. Jan Jelínek i Evžen Stejskal zůstávají v paměti našeho kraje nikoliv jako oběti, ale jako osobnosti, které si i v nelehké době uchovali svou lidskou důstojnost a lásku k vědění.

Josef Mikulášek

Balinka, kresba: Lidmila Anna Dohnalová

Z BUDIŠOVA A OKOLÍ

Milí čtenáři,

během uplynulých měsíců se na naší škole uskutečnila řada krásných akcí. Tentokrát bychom se s vámi ale rádi podělili především o jednu výjimečnou – charitativní, která se mohla uskutečnit i díky vaší podpoře. Ostatní aktivity a fotografie z dění ve škole najdete na našich webových stránkách.

A tady už je slíbený článek a fotky z akce.

Charitativní akce v ZŠ Budišov

Dne 5. března 2026 se v ZŠ Budišov konala charitativní akce Malé ruce, velké srdce, jejímž výtěžkem byl prostřednictvím SRPDŠ při ZŠ Budišov podpořen malý Damiánek z Vladislavi. Damiánek se narodil před Vánoce 18. 12. 2021 ve 25. týdnu těhotenství s váhou 700 g a délkou 33 cm. Byl ihned umístěn na novorozeneckou JIP a napojen na dechovou podporu. Jeho stav se zlepšoval a všechna vyšetření byla v pořádku. Bohužel, pár dní před plánovaným propuštěním domů se Damiánek nakazil covidem, jeho stav se prudce zhoršil, došlo k dechové nedostatečnosti, což způsobilo trvalé poškození mozku. Výsledná diagnóza? Spastická dětská mozková obrna, kvadruparetická forma. To znamená, že má Damiánek poruchu hybnosti zasahující všechny čtyři končetiny. K jeho diagnóze se přidaly ještě epilepsie a centrální vada zraku (CVI). Bylo pro nás velkou ctí, že se Damiánek s maminkou mohli akce osobně zúčastnit. Děti měly z jejich přítomnosti ohromnou radost, protože si pro ně připravily různá vystoupení – a právě kvůli takovým okamžikům vznikla myšlenka celé akce: ukázat dětem, že i malé ruce dokážou udělat velké věci. Děti se zapojily do příprav od úplného začátku – vyráběly drobnosti na prodej, pomáhaly s výzdobou a během akce se ujaly i řady organizačních úkolů. Tématem akce byla hudba, která dokáže spojovat lidi napříč generacemi, ladit srdce všech, kdo se zastaví a naslouchají, a rozzářit oči dětí tak, že jejich radost naplní celou školu. Proto bylo symbolické zakončit celé odpoledne hudebním vystoupením. Pozvání přijala skupina Deychey, která přijela akci podpořit a svým energickým koncertem si okamžitě získala dospělé i děti.

Protože akce takového typu se na naší škole konala poprvé, nikdo nedokázal odhadnout, kolik lidí dorazí. O to silnější bylo překvapení, když se ukázalo, kolik lidí dokáže spojit jedno velké srdce pro Damiánka.

Paní ředitelka Mgr. Veronika Ležáková ve svém úvodním proslovu poděkovala všem, kteří se na přípravách podíleli, a poté uvedla vystoupení dětí ze ZŠ i MŠ Budišov a tanečního souboru Positive z DDM Třebíč. Návštěvníci si následně mohli projít celou školu, kde na ně čekaly tvořivé dílničky, kavárna, slané občerstvení, štěstička i prodej výrobků, a připraveny byly také různé aktivity a soutěže pro děti.

Součástí odpoledne byl také společný „školní náramek“, do kterého se mohl zapojit každý – stačilo připojit své papírové kolečko s vlastním obrázkem nebo vzkazem. Aktivita nesla jednoduché, ale silné poselství: „Buď napojen! Přidej své kolečko do

Taneční soubor Positive, DDM Třebíč

našeho náramku a pomoz nám vytvořit ten nejdelsí. Každý článek je originál – stejně jako každý z nás.“ Společným úsilím dětí, rodičů i návštěvníků vznikl náramek dlouhý neuvěřitelných 28 metrů.

Celé odpoledne se neslo v duchu laskavosti, sounáležitosti a radosti, která k dětem přirozeně patří. A teď bychom rádi poděkovali všem, kteří přispěli – dětem, rodičům, dobrovolníkům a také firmě Varnet a.s., ZD Budišov a městyso Budišov.

Díky společnému úsilí se podařilo vybrat pro Damiánka **88 207 Kč**.

Krásnou atmosféru akce si můžete připomenout ve videu na našich webových stránkách.

Veronika Dostálová

FONTÁNA

*Chci jen jednu lekci, tu od tebe,
fontáno, které dáno padat zpět do sebe –
lekci kurážných vod, jimž jsou svěřeny
nebeské návraty k životu na zemi.*

*Nad tvé rozpučelé zurčení
názornějšího příkladu není;
lehounký sloupe chrámu, určený
ach, k tak svěbětnému sebezrušení.*

*Kolika tóny se v tvém pádu zbarvuje
každý výtrysk na konci svého tance...
Žák jsem, soupeř, jenž horuje
o bohatství tvého smyslu pro nuance!*

*Co však mne získává víc než tvé pěni,
jen ten bezhlesý noční mžik vytržení,
kdy tvůj běh v průzračném vzepětí
pouhý vzdech vzápětí k návratu obrátí.*

Reiner Maria Rilke; verše z Muzoru, přeložila Věra Koubová

Rouchovany – Pašerákův kámen

Ve Společnosti pro výzkum kamenných křížů v Aši je veden tento kámen jako drobná kamenná památka, a to pod registračním číslem 016/97-1590 a s poznámkou – objekt nebyl nalezen. O tom, že kámen není ztracený, jsem se dověděl 30. 6. 2008. Tenkrát jsem si zapsal: „Kámen se nacházel u Pachrova mlýna, později byla jeho část ve stodole u Cydrichů. Odtud ho odvezl bývalý starosta obce. Nyní se dočasně nachází v jeho garáži a čeká na vhodné umístění.“ Já jsem viděl kámen poprvé až v roce 2011.

V Rouchovanech, kde se kámen nachází, o jeho existenci asi mnoho lidí neví. O to více mne překvapuje zájem „křížáků“, tak si říkají členové SPVKK v Aši. Slovo „křížák“ mi není zrovna sympatické. Snad to je tím, že nás ve škole učili, že hrdinové

jsou husité, a ne křižáci, nebo snad vzpomínkou na pavouky křižáky? Já raději používám slovo „kamenáři“. S některými jsem v Rouchovanech byl. Přijeli z Ústí, Jablonce, Neratovic a Jihlavy, byli zde také známí z Prahy i ze Vsetína.

Vraťme se ale zpátky k Pašerákovu kamenu. Co o něm víme? Jeho rozměry jsou zhruba 70×40×22 cm. Horní část, která se zužovala do komolého jehlanu, je uražená a neví se o ní. Materiál žula? Při pročitání starých tiskovin, v časopise Od Horácka k Podyjí, který vyšel v roce 1933/34, číslo 6,7, str. 103, jsem narazil na zajímavý článek. Jeho autor, R. Pavlíček z Rouchovan, v něm píše: „Při vstupu do Žlebu cestou od Rouchovan, nahoře nad strání, na pokraji prvního pole vpravo, ukazovali kamenný jehlan jako pašerákův kámen. Časem však kámen ten byl vyvrácen, přeražen a zbytek jeho náhodou r. 1921 z jara objevil jsem v potůčku, tekoucím na dně údolí pod strání. Byl to jehlanec, 70 cm vysoký, na přední straně s vytesaným nápisem, z jehož zbytků dala se sestavit slova: Památka nenadálé smrti Martina...“ Ostatní bylo již nečitelné.

Doplňující vysvětlení jsme našli v úmrtní knize farního úřadu rouchovanského. Tam je zaznamenáno: „Dne 24. června 1817 byl finančním dozorcem zastřelen ve Žlebě Martin Jakubovič vulgo Brumláček, narozený ve vsi Sant-Georg, župa bratislavská (v Uhrách). Byl ženat. Dne 26. června 1817 byl kaplanem Čadou Janem v Rouchovanech pochován. Nejstarší pamětníci vypravovali, že Martin byl známý pašerák, jenž pašoval z Uher tabák a lacino jej v kraji rozprodával. Byl pro to finančními dozorcí silně stíhán, až zmíněného dne dopaden a na útěku zastřelen zrovna ve chvíli, když před stíhajícími jej finančními dozorcí přeběhl přes Žleb napříč a objevil se na okraji z druhé strany rokle. Na místě tom občané rouchovanští postavili uvedený památník pašerákův kámen. Památník, dříve než mohl být uklizen, odvezl si domů rolník Cydrich starší, sedával na něm doma na dvoře a konečně použil ho jako základního kamene při stavbě stodoly.“

Je velice pravděpodobné, že poslední věta z článku neplatí. Při poslední návštěvě Rouchovan mne pan Šťastný upozornil na to, že paní Anna Cydrichová, ve vlastní režii v roce 1948, vydala knihu „Zuzka“, kde o kamenu píše. „Když už jel s poslední fúrou a přijel až dolů k cestě, uviděl, jak pasáci válí něco dolů z kopce. Zastavil krávy a šel se zpodívat, co tam kluci mají. Byl to přeražený, šedý kámen, na kterém bylo vyryto několik písmen psaných latinkou a letopočet r. 1817.“ Tonda kámen naložil na vůz a zavezl ho domů. Doma vysvětlil pantátovi, jak k němu přišel. Pantáta se zamyslel a povídá: „Pod tím kamenem je pochované pašerák, které z Uher pašoval přes hranice tabák. Ve Žlebě ho honil financ, stíhal po něm a trefil ho na kopco. Tam, kde padl, ho taky pochovali.“ K té události se seběhli podívat tesaři i zedníci a pantáta jim musel znovu celou příhodu s kamenem vyprávět. Zedníci hned mínili, že prý by se mohl zadržet do základů, že by se jim právě hodil, ale pantáta nedovolil. Rozhlédl se po dvoře a povídá Tondovi: „Pod, vodnesem ho támhle pod hruško a bude slóžit za sedátko!“

A tak mají podnes u Vyzinů na chalupě Pašerákův kámen. Už je na něm znát zub času. Písmena jsou rozleptaná deštěm a skoro už nečitelná, ale svoji povinnost koná stále dobře a poskytuje milé odpočívání po práci. Nejraději na tom kamenu sedával vždy k večeru pantáta.

Dvě poznámky autora. Tonda musel být obrovský silák, my jsme dva měli co dělat, abychom kámen vynesli kvůli fotografování z garáže. No a rouhovanský „pantáta“ měl víc rozumu než jeden třebíčský policista, majitel zahrádky pod lesem „Kamínka“, který do nově budované zidky v šedesátých letech zazdil nádherný smírčí křížový kámen, jenž stával při cestě z Třebíče do Slavic.

25. 11. 2015, Emanuel Nožička

Vzpomínka na P. Jana Dokulila

Naše rodina žila od r. 1937 po celou německou okupaci v dědince Horní Radslavice, kde byl tatínek (Bedřich Kolář) řídícím učitelem školy. Patřili jsme do farnosti Uhřínov a tam byl už tehdy farářem Jan Dokulil, mladý impozantní „velebný pán“. Jednou týdně přicházel pěšky do naší školy k výuce povinných hodin náboženství. Biblické příběhy v jeho podání pro nás byly nezapomenutelné a jeho kázání bych vám přála slyšet. Ve velké farské zahradě jsme někdy zahlédli i Jana Zahradníčka.

Alena Škarková, roz. Kolářová

---

*Hvězdy shůry, křání dole,
vprostřed bez pohnutí stojím,
protože se šlápnout bojím
na jablečná jádra kolem.*

*Vlastní strom však nemá žádné,
samé nalezenec sbírám,
to když mě hlad s žízni týrá
a měsíc jak bluma sládne.*

*Marně po něm ruce vztáhnu,
než ho chytím, už mě mine,
projde kolem nočním stínem
v nekonečném hvězdném lánu.*

*Někde tam se možná skrývá
očistec, kde projdeš ohněm,
letos doufám, že tam pro mě
místo k odpočinku zbývá.*

Christine Lavantová KOŘENY HOŘE, nakladatelství OPUS 2022

BUDÍK v dětem...

Milí kamarádi,

v dnešním čísle se společně vydáme do tajemného Moravského krasu, kde navštívíme známou propast Macocha. Čeká na Vás napínavá pověst o princezně Jitřence, při níž možná odhalíte dávné tajemství tohoto úchvatného kraje.

Také se podíváme vzhůru k obloze a zjistíme spoustu zajímavostí o jevech, které na ní můžeme pozorovat. Nebudou chybět ani úkoly a hádanky, díky nimž si všechno lépe procvičíte.

A na závěr se v našem tipu na výlet vypravíme právě k propasti Macocha, kde zjistíme, jak získala svůj název.

Přejeme Vám krásné prázdniny a příjemné letní čtení!

Správná řešení z minulého čísla

Najdi cíl

Osmisměrka – BUDÍK VÍTÁ JARO!

Pozorování letní oblohy

Pozorujete rádi noční oblohu? Letní noc je ideální doba, kdy si můžete venku lehnout na deku a koukat do nekonečně tmavého nebe. Hned na začátek tu pro vás máme několik zajímavých tipů na nejen letní úkazy na obloze. Pokud vás zaujmou, můžete si vyhledat i některé další např. na webové stránce <https://heavens-above.com> (stránky jsou dostupné v češtině). Dále můžete navštívit např. Hvězdárnu a planetárium v Třebíči (náš tip na výlet ze zpravodaje 2024/1), kde se o vesmíru a noční obloze dozvíte mnoho zajímavých informací. A pro čtenáře máme nabídku na dobrodružné čtení s vesmírnou tematikou. Znáte Stephena Hawkinga? Byl to uznávaný anglický teoretický fyzik, kosmolog a také spisovatel. Společně se svojí dcerou Lucy napsal i knihy pro děti, jde o šestidílnou sérii nazvanou Jirkova vesmírná dobrodružství.

Perseidy (padající hvězdy) můžeme pozorovat na letní obloze každoročně. Letos tento meteorický roj bude k vidění od 17. července do 24. srpna, přičemž maximum nastane v noci mezi 12. a 13. srpnem. V té době bude možné spatřit 80–100 padajících hvězd za hodinu, letos dokonce za výjimečné situace, neboť vrchol přijde hned po částečném zatmění Slunce při západu a Měsíc bude tento den v novu, takže obloha bude velmi tmavá, a to jsou velmi ideální podmínky k pozorování.

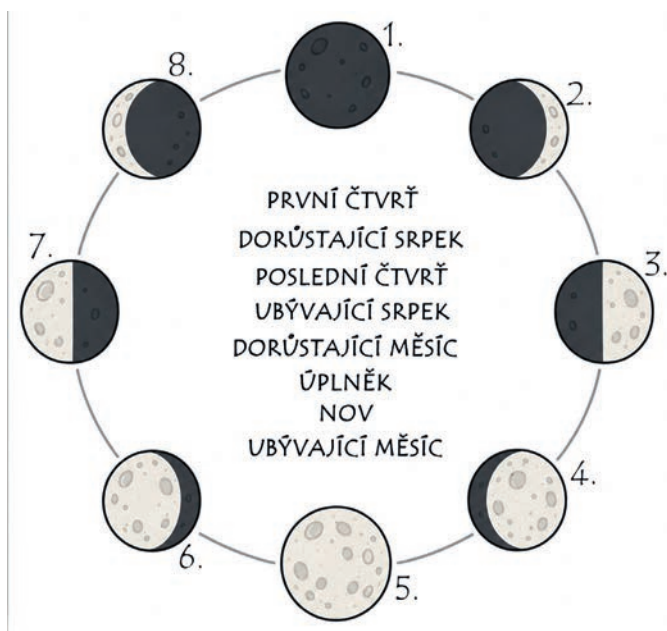
Zatmění Slunce – 12. srpna proběhne nad částí Evropy úplné zatmění Slunce (pás nad Grónskem, Islandem a Španělskem). Nad Českou republikou bude možné pozorovat částečné zatmění, při němž bude zakryto zhruba 87% povrchu Slunce. Měsíc ho začne zakrývat v podvečer. Úkaz vyvrcholí těsně před západem Slunce, což nabídne velmi dramatickou podívanou nízko nad obzorem. Při pozorování zatmění Slunce nezapomínejte na ochranu zraku! Jen pro zajímavost ještě uvedeme, že poslední úplné zatmění Slunce na našem území bylo možné pozorovat 8. července 1842 a to následující proběhne 7. října 2135.

Zatmění Měsíce – 28. srpna bude na našem území možné pozorovat částečné zatmění Měsíce za rozbřesku (začátek bude ve 4 hodiny a 33 minut) a nejlépe viditelné bude na jihozápadě Česka. Měsíc se do stínu ponoří téměř celý, jenže v době maxima už u nás bude nízko a bude zapadat.

Přelety ISS (ISS je zkratka pro Mezinárodní vesmírnou stanici) – na internetu si můžete vyhledat přesný čas a polohu viditelných přeletů nad vaší lokalitou. Přelet je možné pozorovat pouhým okem a vypadá jako jasná rychle se pohybující „hvězda“ (bíle svítící bod, který na rozdíl od letadel neblíká). Rády bychom vám zde uvedly data a časy na léto, ale vzhledem ke skutečnosti, že se oběžná dráha stanice mírně mění, jsou vždy termíny uváděné cca 2 týdny dopředu.

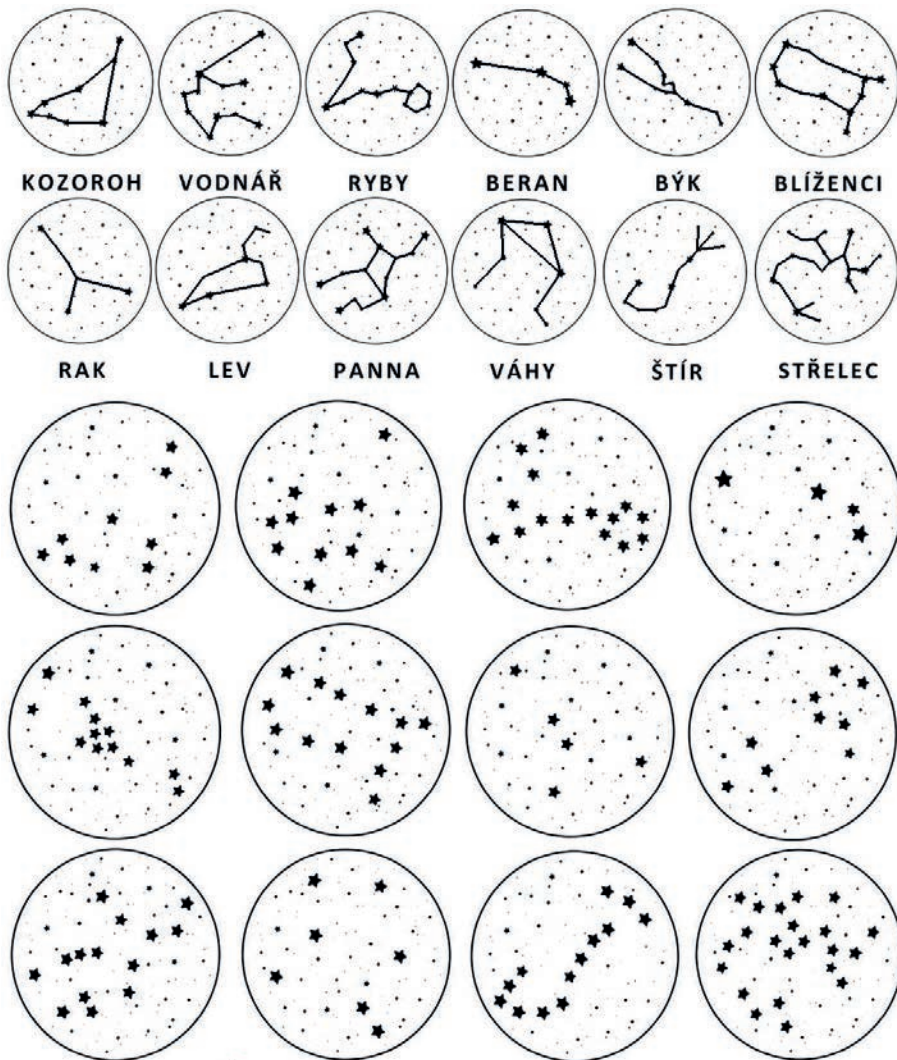
Fáze Měsíce

V tipech výše byla zmínka o Měsíci v novu. Víš však, co nov je a jak vypadá? Pokud se správně určí jednotlivé fáze Měsíce a přiřadí k nim jejich názvy.

Souhvězdí

Souhvězdí je shluk hvězd, které nám svým uskupením připomíná nějaké útvary na obloze. Na nebi máme celkem 88 souhvězdí, z větší části pojmenovaných po řeckých mýtických bozích a zvířatech. Každému z nás je podle data narození určeno jedno z 12 znamení ze zvěrokruhu, která mají na obloze také své souhvězdí. Podle vzoru nakresli všech 12 souhvězdí znamení zvěrokruhu. Víš, jaké znamení jsi ty?

Sluneční soustava

Zde jsou v náhodném pořadí vypsané planety s několika informacemi o nich. Tvůj úkol je správně přiřadit jméno planety a dopsat jej do obrázku. Ti, kteří znají ze školy, jak jdou planety správně za sebou, mají výhodu.

Saturn – je druhou největší planetou. Je tvořen z plynů (tzv. plynný obr), nemá tedy pevný povrch, ale pouze hustou atmosféru. Je znám pro svoji mohutnou soustavu planetárních prstenců, které tvoří miliony kousků ledu a kamení.

Merkur – je to nejmenší planeta a nachází se nejbližší Slunci. Průměrná teplota na této planetě je 167 °C. Na povrchu planety je velké množství kráterů.

Mars – této planetě se kvůli její barvě přezdívá „rudá planeta“. Je to druhá nejmenší planeta. Mars je velmi chladný a zuří na něm silné prашné bouře. Na severním a jižním pólu má Mars čepičku ledu. Na Marsu se nachází největší sopka celé Sluneční soustavy, která měří 25 km.

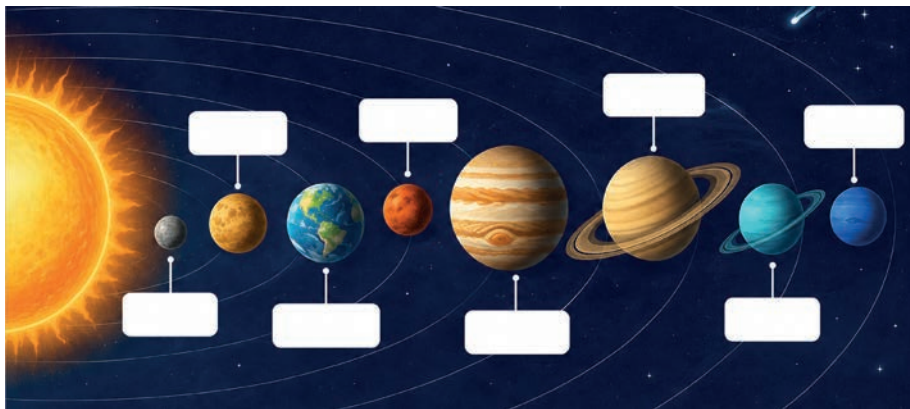
Neptun – je nejdálčenější planeta od Slunce. Neptun se řadí mezi plynné obry. Díky velkému množství metanu v atmosféře má svoji charakteristickou modrou barvu. Ve svém jádru má kámen a led. Průměrná teplota na Neptunu je -214 °C.

Uran – je to třetí největší planeta. Sousedí s Neptunem a má podobné složení. Patří mezi plynné obry. Kolem planety jsou stejně jako u Saturnu viditelné planetární prstence.

Venuše – je to jediná planeta pojmenovaná po ženě. Je téměř stejně velká jako naše Země. I když je od Slunce druhá v pořadí, je nejteplejší planetou (462 °C).

Jupiter – je největší planeta. Je tak velký, že by se do něj vešlo zbývajících 7 planet. V atmosféře Jupiteru už přes 300 let zuří obrovská bouřka, která je nazývána „Velká rudá skvrna“.

Země – přes 70% povrchu Země tvoří voda, proto se jí přezdívá „modrá planeta“. Je to jediná planeta Sluneční soustavy, na které je potvrzen život. Země má ze všech planet jediný měsíc, který má jméno Měsíc.

PRINCEZNA JITŘENKA

To ještě Macocha neměla své jméno, ba co víc, ještě nebyla , ale obrovskou , když v překrásné krajině nad ní stál nádherný křišťálový . Žil v něm ušlechtilý běloušasý se svou dcerou Jitřenkou. Chránil ji jako v , protože byla posledním potomkem jeho rodu. Byla nejen moudrá a laskavá, ale i krásná, takže se uchazeči o její sjížděli z blízka i z daleka. Ale Jitřenka je slídně odmítala, že je ještě mladá, že má dost na a že čeká na tu opravdovou . Tak   smutně odjížděli, dojatí její krásou i ušlechtilostí, jen jeden to nevdával, a to byl pán kraje, v němž stál křišťálový . Pán byl mocný a bohatý, ale neměl dobré a byl nafoukaný jako a lstivý jako . A tak není divu, že se mu Jitřenka vykybala. Žila dále sama s otcem a už téměř přestávala doufat, že jednou získá pravou . Až jednou... klas prořal podvečerní ticho a strážný oklašoval, že se blíží neznámý . Na první pohled bylo zřejmé, že se

 drží v svého jen s vypětím všech sil. Polva mu
služební pomohli sesednout z , upadl do mdlob. Uložili
ho do v jedné z komnat a sama Jiřienka se rozhodla
o něj pečovat. Zranění se rychle hojila a on brzy procílil.
Otevřel a jejich pohledy se setkaly. To je DNA,
pocítil při pohledu na tu krásu. To je ON, pověděl Jiřience
klas jejího když pohlédla do ušlechtilé tváře. Pak ji
Bořek, tak se jmenoval, vyprávěl, jak ho při napadl
raněný , a děkoval Jiřience za svou záchranu. Od té
chvilky se od sebe ani na okamžik neoddělili. Procházeli se
nádhernou krajinou kolem nebo sestupovali
po mramorových do pod a projížděli se
v bílé po podzemním smaragdovém
a obdivovali pohádkovou výzdobu, která se leskla ve světle
. A znovu a znovu si přísahali věrnou až za ...
Pak se ale stalo něco hrozného. O jejich štěstí se dozvěděl zlý
pán onoho kraje, ten padouch, a nařídil, že Bořek musí se
svou družinou ve zbroji vytahnout do . Tak se

zbavil nenáviděného soka a docházel pod různými ráminkami
 na křišťalový a dvořil se Jiřence lakovým spisovatel,

že se jejímu otci podlomilo bestak již chabrné zdraví,

 a zemřel. Jiřenka byla zrcena řalem, a když pak

přišla smulná , že udatný Bořek, její jediná , padl

, oblekla si bílé , které měla připravené na

, a sestoupila po bílých mramorových do

, aby skoncovala se řivolem. Její dobré puklo

řalem, její splynulo s vodami smaragdového .

Tama příroda se rachvěla nad smrtí ubohé .

se otrásly a klenba se zřítíla a s ní i křišťalový

. se otevřela jako děsivá nestvůra.

Velý, rusalky, skřítkové i jiní pohádkoví obyvatelé podzemí se

seběkli a podali Jiřence kouzelný řivola a v nádherném

průvodu ji zavedli do nejkrásnější a zvolili ji

 podzemní říše ...

Zdroj: Jiří Svoboda,
 Nejkrásnější pověsti z jižní Moravy, z Moravského krasu a okolí,
 Nakladatelství Alpress v edici Klokan, 2008, strana 57–58

Tip na výlet: Tajemná propast Macocha

Pokud máte rádi dobrodružství, tajemné příběhy a krásnou přírodu, určitě stojí za návštěvu propast Macocha v Moravském krasu, o které jsme se už zmínili v dnešní pověsti. Propast Macocha je více než 138,5 metrů hluboká a je největší propastí svého druhu v České republice i ve střední Evropě. Horní část propasti je dlouhá 174 metrů, široká 76 metrů. Vznikla zřícením stropu obrovské jeskyně a na jejím dně protéká říčka Punkva.

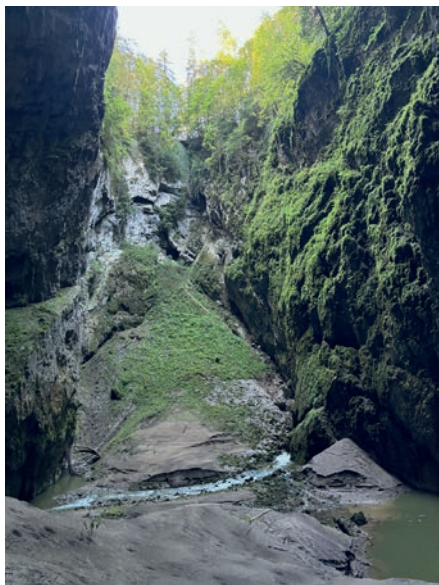
Na okraji propasti se nacházejí dva vyhlídkové můstky. První byl postaven už v roce 1882 a stojí v nejvyšším bodě propasti. Druhý můstek pochází z roku 1899 a nachází se 92 metrů nad dnem. Právě z něj je nejkrásnější pohled hluboko dolů na jezírko i skály na dně Macochy.

S Macochou je spojena také stará pověst o zlé maceše, která chtěla shodit svého nevlastního syna do propasti. Chlapec se ale zachránil a macecha nakonec spadla dolů sama. Podle této legendy dostala propast své jméno.

Velkým zážitkem je návštěva Punkevní jeskyně, kde návštěvníci procházejí podzemními chodbami a část prohlídky absolvují na lodičkách po podzemní řece Punkvě. Prohlídka je placená a během léta bývá často vyprodaná, proto je dobré rezervovat vstupenky předem.

V okolí se nachází také další zajímavé jeskyně, například Kateřinská jeskyně nebo Sloupsko-šošůvské jeskyně. Výlet k Macoše je skvělým dobrodružstvím pro děti i dospělé a nabízí možnost objevovat tajemný svět pod zemí.

*Zdroj: <https://propast-macocha.cz>
Za spolek Budík: Jitka Svobodová a Martina Vašíčková*

Z BUDIŠOVSKÉ FARNOSTI

Putování mezi kříži s Bulou a Drbolou

K postní době patří pobožnost křížové cesty. Ve středověku se hodně rozšířila a měla nahradit pout' do Svaté země s návštěvou míst spojených s utrpením Krista. Tyto útrapy Ježíše Krista a jejich význam pro stvoření si věřící připomínají i v dnešní době. Dochází proto k budování nebo opravám křížových cest v přírodě, v parcích nebo v okolí kostelů. Protože v Budišově se tento přírodní sakrální objekt nenachází, jsou využívány polní kříže, jež se v okolí Budišova nalézají a které naši předci vystavěli pro Boží oslavu s prosbou o ochranu rodiny i polnosti. Tato poutní tradice pobožnosti křížové cesty v Budišově vznikla v době covidové z touhy farníků zažívat společenství v modlitbě.

V letošní postní době se poutníci v neděli 15. března opět vydali ke 14 křížům. Vyšli od kostela směrem na Jazírek, přes Doubravu k Náramči a přes „Véhůnky“ zpět ke kostelu. Přecházeli od jednoho kříže k druhému a rozjímali nad jednotlivými etapami Ježíšovy křížové cesty. Každým rokem je toto rozjímání spojeno s aktuálním děním. Letos bylo ve spojení s mučedníky komunismu Janem Bulou a Václavem Drbolou, kněžími, kteří svoji službu vykonávali v našem kraji, v Rokytnici nad Rokytnou

a v Babičích, v době, kdy se za pravdu platilo vězením nebo životem. Příběh těchto dvou mužů je svědectvím o nezlomné víře, odvaze a věrnosti pravdě. Po více než 70 letech se o těchto mladých kněžích znovu mluví díky procesu jejich blahořečení, jehož datum je stanoveno na 6. června 2026. Jejich životní příběh je pořád aktuální, protože skutečné hrdinství nestárne.

Blanka Trnková

Z výstavy výkresů dětí v budišovském kostele

Jaroměřice u Jevíčka

Jihomoravský kraj, okres Blansko, brněnská diecéze, Velké Opatovice a Pardubický kraj, okres Svitavy, olomoucká arcidiecéze, Jaroměřice u Jevíčka. Proč tento výčet realii? Odpověď je jednoduchá.

První zastávku naší letošní křížové cesty v sobotu 21. března 2026 bylo město Velké Opatovice, v němž se nachází zámek a v něm Moravské kartografické centrum – tedy mapy, ale nejen ony. Část budovy, kde je centrum umístěno, byla postavena koncem 20. století. Má tvar lodě a převažujícími prvky interiéru jsou beton, dřevo a kov.

V sále je bohatá expozice map od nejstarších až po soudobé, zeměměřických přístrojů a dalších artefaktů souvisejících s kartografií, geodézií, fotogrammetrií a kartografickou polygrafií. Dominantou výstavního prostoru je velká plastická mapa historických zemí Moravy a Slezska o velikosti cca 110 m² z přelomu 19. a 20. století. Pobyt v centru nám zpříjemnil právě probíhající velikonoční jarmark.

Po prohlídce Moravského kartografického centra jsme se přesunuli nejen na mapě, ale i v reálu k Jevíčku, a to k fragmentu mostu dálnice, která byla ve své době označována jako A 88 (exteritoriální dálnice Vídeň–Vratislav) a na našem území byla budována v letech 1939 až 1942. K tomu není co dodávat – všichni víme, kdo byl iniciátorem této nedokončené stavby a proč se budovala. Z hlediska stavebně-technického je zajímavá, jinak však působí smutně a tísnivě jako nesmlouvavá připomínka kalvárie.

Kalvárie v Jaroměřicích u Jevíčka se nachází v kraji koňských dostihů a perníku, zároveň však spadá do olomoucké arcidiecéze. Křížová cesta v Jaroměřicích u Jevíčka je poměrně krátká, ale strmá. Její zvláštností je, že má pouze 11 zastavení místo klasických 14. Křížovou cestu jsme zahájili prvním zastavením u prostranství filiálního kostela Všech svatých a postupovali jsme směrem do kopce k farnímu kostelu Pový-

šení svatého Kříže v poutním areálu na hoře Kalvárii. Cestou jsme mohli spatřit několik starších vilek; zvláště ta poslední musela být ve své době nádherná (konec 19. století), dnes se na ní však bohužel notně podepsal zub času a možná i nelehký osud. Po křížové cestě jsme si zevrubně prohlédli poutní areál a připravovali se na mši svatou, kterou sloužil náš pan farář Petr Balát. Poutní kostel Povýšení svatého Kříže byl postaven za necelé dva roky na začátku 18. století podle návrhu brněnského architekta Františka Benedikta Klíčnicka, následovníka Jana Blažeje Santiniho-Aichla. V kostele se nachází kaple Zahrady getsemanské, která svým interiérem evokuje jeskyni.

V poutním areálu se nacházejí i další stavby spojené se životem Ježíše Krista, a to kaple Hrobu Panny Marie, kaple Betlémská a kaple Božího hrobu a Kámen pomazání, jenž zaujal především našeho pana faráře jako připomínka jeho cesty do Jeruzaléma.

Na hoře Kalvárii je umístěn také domov pro seniory, tam však naše kroky zatím nesměřovaly. Vydali jsme se do kněžské rezidence, což je fara postavená na půdorysu písmene Y podle projektu již zmíněného Františka Benedikta Klíčnicka. Západní křídlo budovy tvoří oktogonální kaple Panny Marie ustavičné pomoci, kterou jsme navštívili. Ke kapli je připojena ještě drobná loretánská kaple.

Dále jsme si v suterénu kněžské rezidence prohlédli expozici sakrálního umění – historické monstrance, ornáty i krásné dřevěné sošky, například sv. Floriána z 1. poloviny 18. století.

Poutní místo je nádherně opravené; doufejme, že i náš farní kostel na tom bude jednou stejně.

Poutní křížová cesta se opět vydařila. Paní katechetka Martina Brestovská neklamala svou nápaditostí při výběru místa konání, připraveností a dobrou náladou.

Na hoře Kalvárii je několik kaplí, kapliček, kostel i jeskyně – prostě labyrint. Naším přáním je, aby prvokomunikanti, a nejen oni, našli tu správnou životní cestu.

Ludmila Jašová

Výstava v galerii Juliana na faře v Budišově

V sobotu 9. května se uskutečnila vernisáž výstavy na farní půdě (galerie Juliana), tentokrát výjimečných umělců Pavla Tasovského a Richarda Zahradníčka. Vše doprovodil hudebník s exoticky znějícím jménem Carmelo Castro. Ten potom večer zahrál v kostele na varhany.

Pavel Tasovský ml., narozen roku 1984 v Třebíči, absolvent Střední uměleckoprůmyslové školy v Turnově. Ve své tvorbě přešel od kovaných objektů k minimalistické tvorbě převážně z nerezové oceli či její kombinace.

Richard Zahradníček, narozen roku 1969, pochází z Kroměříže. Ve fotografické praxi se věnuje především tématu street fotografie. Účastnil se řady společných i sa-

mostatných výstav. Od roku 2023 provozuje v Kroměříži galerii T2, a to zejména pro fotografie.

Carmelo Castro je mexický hudebník původně kapely mexického reggae, dnes žije v Barceloně, účastní se festivalů ve Španělsku, jedno své album má vydat i v České republice.

Zleva: Carmelo Castro, P. Petr Balát, Richard Zahradniček a Pavel Tasovský

Foto: Ladislav Dokulil a Stanislav Bačák

SPORT

Fotbal 6. liga – Vysočina 1.A třída sk. B

21. 3.	15:00	HFK Třebíč – Budišov-Nárameč	2:4 (1:3)
		Moreno, B. Goua – M. Sedláček 2, T. Příbyl, O. Mucha	
29. 3.	15:00	Budišov-Nárameč – Sapeli Polná	1:4 (1:1)
		F. Dvořáček (vl.) – F. Dvořáček, F. Lafuntál, M. Čekal, V. Křivánek	
5. 4.	15:30	Rapotice – Budišov-Nárameč	4:1 (2:1)
		M. Šmarda 2, P. Matoušek, M. Laš – T. Nováček	
12. 4.	14:30	Budišov-Nárameč – Herálec	2:2 (1:1)
		M. Sedláček, T. Příbyl – M. Vašek, L. Polnický	
19. 4.	16:00	Dukovany – Budišov-Nárameč	1:0 (1:0)
		O. Horák – 0	
26. 4.	14:30	Budišov-Nárameč – Bory	4:2 (1:0)
		V. Musil, V. Prokop 2, J. Dufek – J. Požár, A. Novotný	
3. 5.	16:30	Velká Bíteš B – Budišov-Nárameč	0:0 (0:0)
		0 – 0	
10. 5.	14:30	Budišov-Nárameč – Měřín	1:4 (0:2)
		R. Hrádek – R. Ganzwohl, J. Vlach, J. Seknička, F. Hlaváč	
16. 5.	16:30	Náměšť n. Oslavou – Budišov-Nárameč	5:0 (1:0)
		M. Homola, R. Bednář, M. Chadim, M. Štolfa, J. Rubák – 0	
23. 5.	16:30	Jemnicko – Budišov-Nárameč	2:0 (1:0)
		P. Tesař, R. Šamánek – 0	
31. 5.	14:30	Budišov-Nárameč – Nedvědice	1:5 (0:1)
		O. Chodák – J. Sytař 2, J. Prívára 2, T. Přikryl	

POČASÍ

Měsíční úhrn srážek

březen	17,4 mm
duben	13,7 mm
květen	40,7 mm
CELKEM	71,8 mm

Porovnání meteorologického jara (1. 3.–31. 5.) s minulými roky:

2025	56,7 mm
2024	123,7 mm
2023	168,5 mm
2022	94,8 mm

Polární záře v norském Skibotnu

Kresba s využitím fotografie Petra Horálka (30. října 2025): Michael Kročil

OBSAH

Hostina	1
Triáda 2021	1
Z MĚSTYSE BUDIŠOV	2
Zima nám vystavila účet, který musíme zaplatit	2
Děni u hasičů Budišov	2
Dny proti úložišti 2026	5
ZPRÁVY	7
Jarní chovatelská výstava	7
Hledání velikonočních vajíček	11
Stavění májky	13
Čarodějnice 2026	19
Motoslet Budišov	22
Z HISTORIE	24
Chybějící jméno na budišovském pomníku padlým	24
JuniorS Budišov	25
Poslední panský mlynář a jeho osudová žena	34
Z BUDIŠOVA A OKOLÍ	41
Charitativní akce v ZŠ Budišov	41
Fontána	45
Rouchovany – Pašerákův kámen	46
Vzpomínka na P. Jana Dokulila	48
BUDÍK dětem	49
Správná řešení z minulého čísla	49
Pozorování letní oblohy	49
Fáze Měsíce	50
Souhvězdí	51
Sluneční soustava	52
Pověst	53
Tip na výlet: Tajemná propast Macocha	56
Z BUDIŠOVSKÉ FARNOSTI	58
Putování mezi kříži s Bulou a Drbolou	58
Z výstavy výkresů dětí v budišovském kostele	59
Jaroměřice u Jevíčka	60
Výstava v galerii Juliana na faře v Budišově	62
SPORT	70
Fotbal 6. liga – Vysočina 1.A třída sk. B	70
POČASÍ	70
Měsíční úhrn srážek	70
Polární záře v norském Skibotnu	71